

Krušné hory

HORNICKÁ TRASA

Severní Čechy – Krušné hory

Cíle 14

Celková délka 141 km

MOTOWANDER

Pro Destinační agenturu Krušné hory
připravil MOTOWANDER

MOTOWANDER / Hornická trasa / Severní Čechy – Krušné hory

Autor: Oldřich Bubeníček

Vydal: MotoRoute s.r.o. pro Motowander s.r.o.

Fotografie poskytli: Oldřich Bubeníček, Radoslav Holan, Kateřina Lipovská, Harley-Davidson Central Eastern Europe, Vojtěch Pražák (jawyodsazavy.cz), arcadehry.cz, Svatojánská společnost, Alexandr Komaško, archiv SJ ČR, Michal Krška, HOG PRAHA CHAPTER CZECH REPUBLIC, JK CLASSICS.cz, Bunkr Drnov z.s., Martin Slowly Novák, Podbrdské muzeum, Muzeum historických motocyklů JAWA Rabakov

Grafický návrh: Jaroslav Tchenda Čerych

Mapové podklady: www.mapy.cz

Aktuální informace na www.motowander.cz

Mediálním partnerem Motowander je MotoRoute Magazín

©2018 Motowander s.r.o.

Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu autorů nesmí být žádná část této publikace reprodukována či kopírována v jakékoliv formě, s výjimkou krátkých citací, které mohou být použity pro účely recenzí.

Varování!

Jízda na motocyklu je nepředvídatelná a může být i nebezpečná. Vždy dodržujte pravidla silničního provozu a postupujte v souladu s právním řádem ČR. Je zodpovědností každého řidiče, aby si předem ověřil, zda vjezdem na zpevněnou nebo nezpevněnou komunikaci neporušuje zákon, a vždy postupoval podle aktuálního dopravního značení.

Autor této publikace nenese žádnou odpovědnost za jakoukoliv škodu, ztrátu, zranění nebo poškození kohokoliv nebo čehokoliv, vzniklé na základě informací nebo doporučení v této knize.

Dalším čtením a používáním publikace potvrzujete souhlas s výše uvedeným.

Důležitá telefonní čísla

- 150** Hasičský záchranný sbor ČR
- 155** Zdravotnická záchranná služba
- 158** Policie ČR
- 156** Obecní (městská) policie
- 112** Jednotné evropské číslo tísňového volání

MOTOWANDER

Milí přátelé jedné stopy,

připravená trasa po hornických památkách Krušných hor a blízkém okolí nabízí kombinaci parádního svezení a návštěvy zajímavých míst a přírodních krás tohoto regionu. Na 140 km na vás čekají starobylé štoly, kterými z nitra hor člověk po staletí dobýval vzácné rudy, obrovské hnědouhelné povrchové doly, které změnily místní krajinu jednou provždy a které se samy jednou promění v něco zcela jiného, tedy jezera a rekreační oblasti. Navštívíte mohutné hradní zříceniny, jedinečné vyhlídky s dechberoucími výhledy, ale také místa tragických událostí, které bohužel hornickou činnost odedávna doprovázejí. Region Krušných hor je od dávných dob spojen s hornickou činností a i hory samotné podle toho získaly své jméno. Dlouhá historie hornictví na obou stranách

Krušných hor a množství dochovaných památek s ním spojených vedly k podání žádosti o zápis Hornické kulturní krajiny Erzgebirge/ Krušnohoří na Seznam světového dědictví UNESCO.

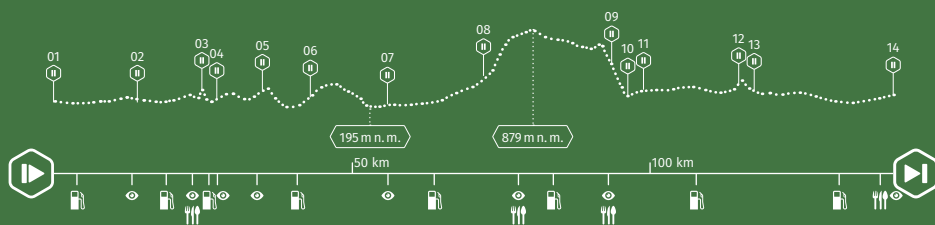
Věříme, že na této trase, kromě samotného zážitku z jízdy, si každý z vás najde místa a cíle, které ho zaujmou natolik, že je v sedle svého motocyklu pojedje navštívit.

A ať už pojedete sami, nebo s kamarády, vždy se vraťte domů ve zdraví.

TÝM MOTOWANDER

Krušné hory

Délka trasy

141 km

Čas trasy

3:15 hod.

Start

Podkrušnohorské technické muzeum

GPS

50.4719447N, 13.4313808E

Cíl

zámek Jezeří

GPS

50.5537036N, 13.5022106E

Stoupání

2 334 m

Klesání

2 279 m

Směr trasy

Most – Bílina – Cínovec – Krupka – Horní Jiřetín

Turistické zajímavosti

hrad Hněvín, důl Bílina, zámek Jezeří, štola Starý Martin

Váš výlet začíná...

01 PODKRUŠNOHORSKÉ TECHNICKÉ MUZEUM

Podkrušnohorské technické muzeum vzniklo v roce 2003 v areálu bývalého hlubinného dolu Julius III v Kopistech u Mostu. Návštěvníkům umožňuje nahlédnout do historie dobývání a zpracování uhlí v centrální části severočeské hnědouhelné pánve.

Atmosféra autentického hlubinného dolu, v němž se muzeum nachází, podtrhuje vystavené historické exponáty. Muzeum umožňuje návštěvníkům mimo jiné „fárání“ do uměle vytvořené štol. Expozice ukazují zvyky, obyčeje a tradice spojené s hornickým životem a obnovou krajiny narušené důlní činností.

Atraktivní reálné expozice představují i rudné dobývání v Krušných horách. Dětem nabízejí možnost vyzkoušet si práci dávných horníků v Krušných horách. Novinkou letošní sezóny je jízda po okružní železnici.

Od budovy muzea se dejte zpět k hlavní silnici Most–Litvínov, kde zahněte vpravo a dojedete na kruhový objezd v Záluží u čerpací stanice Benzina. Druhým výjezdem se dejte na Komořany/Chomutov a stejný směr držte i na další křižovatce, kde odbočíte vlevo. V Komořanech podjedete silnici č. 13, zahnete vlevo na Teplice/Most a najedete na třináctku. Po pár metrech z ní ale opět sjedete vpravo na Polerady/Havraň. Po 5 km zastavte u Vršanské vyhlídky vpravo od silnice.

02 VRŠANSKÁ VYHLÍDKA

Vršanská vyhlídka je pojmenována podle dolu Vršany, na který se vám z ní naskytne unikátní pohled. Najdete zde informační tabule a dřevěné posezení.

Až se dosyta vynadíváte, jedte dál rovně 2,4 km ke křižovatce se silnicí č. 27 a odbočte vlevo na Most. Za obcí Čepirohy (za čerpací stanici Robin Oil) zahněte vlevo na Litvínov a pokračujte 3,7 km po hlavní silnici stále rovně přes čtyři kruhové objezdy. Za tím posledním odbočte vlevo do ulice Aloise Jiráska k hradu Hněvín. Po 1 km dojedete na křižovatku v sedle pod hradem a dáte se vpravo stále vzhůru do kopce.

03 HNĚVÍN

První zmínka o hradu pochází z roku 1248. Během třicetileté války byl dobyt Švédy, po jejím skončení v roce 1651 zbourán a materiál použit na opravu poničeného města. Koncem 19. století se ale výlety na kopec staly čím dál víc populárnějšími, a tak zde byla v roce 1889 postavena dřevěná vyhlídková věž po vzoru Eiffelovy věže v Paříži. Poté co ji o rok později strhl silný vítr, byla v roce 1900 postavena nová kamenná věž. V roce 1906 byla dokončena podle návrhu architekta Adolfa Schwarzera také restaurace v gotizujícím stylu. V současnosti hrad slouží jako hotel s restaurací. Kromě výhledu z věže nebo návštěvy hvězdárny zde na vás čeká i zážitková expozice o životě alchymisty Edwarda Kelleyho.

Z Hněvína sjeďte dolů stejnou cestou na křižovatku ulic Aloise Jiráska a Čsl. armády, kde se dáte vlevo ke kruhovému objezdu u čerpací stanice Shell. Na kruháci to vezmete prvním výjezdem a po 500 m tu bude další kruhový objezd. Z něj vyjedete třetím možným výjezdem na Braňany na most přes železnici a řeku Bílinu. Následně odbočte vlevo ke kostelu, u kterého zaparkujete.

04 KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

Pozdně gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie byl vystavěn v letech 1517 – 1549. V 70. letech 20. století bylo kvůli těžbě hnědého uhlí zbouráno celé město Most. Kostel se však podařilo zachránit unikátním technickým kouskem. V roce 1975 byl pomocí hydraulických podvozků a ocelové konstrukce přemístěn na své současné místo. Mohutná stavba se posunovala rychlostí 2,16 cm za minutu a za 27 dnů urazila 841 metrů. Nutno dodat, že věž byla kvůli svému špatnému stavu stržena a postavena následně znovu. A právě výstup na vyhlídkový ochoz věže vám doporučujeme. Po cestě vzhůru zhlédnete zajímavé fotografie původního města Mostu i samotného přesunu kostela. Vstupné 30 Kč (1,10 €).

Od kostela se vraťte zpět na hlavní silnici a pokračujte vlevo na Braňany. Po 5,5 km v centru obce Braňany pokračujte rovně na Bílinu. Před výjezdem z města si ohlídejte nenápadnou odbočku vlevo do zahrádkářské kolonie, těsně před značkou „konec obce“. Po 100 m zaparkujte a dojděte pěšky pár metrů k vyhlídce na důl Bílina.

05 VYHLÍDKA NA DŮL BÍLINA

Vyhlídku na nejhlubší povrchový důl v ČR a zároveň také na místo s nejnižší nadmořskou výškou – asi 20 m n.m., která se v důsledku pokračující těžby neustále snižuje. Roční těžba se pohybuje na hranici 10 mil. tun uhlí při cca 53 mil. m³ odkluzu nadložních zemín. V současné době je již hornická činnost prováděna pouze na jedné lokalitě a předpokládá se, že lom bude vytěžen kolem roku 2050. Vytěžené uhlí na Dolech Bílina v závislosti na jeho kvalitě je upraveno tříděním, drcením a rozdrůžováním v Úpravně uhlí Ledvice na obchodní uhelné produkty tříděného, prachového uhlí a palivových směsí s určením pro široké spektrum odběratelů v průmyslu, energetice, teplárenství a pro komunální spotřebu.

Od vyhlídky se vraťte zpět na hlavní silnici a jedte vlevo z Braňan do Bíliny. Po pravé straně budete po chvíli míjet osadu Kaňkov a už tu budou serpenty nad Bílinou. V nich budete

klesat do města až na kruháč u radnice. Tady odbočíte vlevo na Teplice, podél řeky a kolem čerpací stanice Benzina dojedete až na světelnou křižovatku na samém konci města. Zde odbočíte vpravo a po asi 300 m se na křižovatce dejte vlevo na Kostomlaty p. Milešovkou. Čeká vás sedmikilometrový úsek po zbrusu nové silnici, která prochází zrekultivovaným územím Radovesické výsypky a směřuje na nedaleké Kostomlaty p. Milešovkou.

06 RADOVESICKÁ VÝSYPKA

Právě sem byla až do roku 1996 vyvážena hlušina z bílinských dolů, která překryla pět původních obcí vrstvou o mocnosti 50–120 m. Proces rekultivace a postupného zatravnění a zalesňování započal již roku 1986 a ve spolupráci s českými univerzitami z Prahy a Českých Budějovic probíhá až do současnosti.

V místě napojení na silnici č. 258 zahněte vlevo na Štrbice a Světec. Po výjezdu ze Světce, za ostrou pravotočivou zatáčkou, na křižovatce odbočte vlevo na Chotějovice a po 400 m vpravo do tunelu pod železniční trať. Projedte kolem nádraží a na křižovatce v obci jeďte vlevo na Bílinu. Odbočte vpravo pod most a jeďte stále rovně do areálu ledvické elektrárny. Zaparkujte u místního infocentra.

07 ROZHLEDNA LEDVICE

Nejvyšší rozhledna v ČR je součástí informačního centra elektrárny, které se snaží poutavou formou pomocí multimediální techniky přiblížit návštěvníkům svět energetiky, resp. uhlí. Jedná se o obří kotelnu přílehlého elektrárenského provozu, vysokou 144 metrů. Její dva spojené bloky mají prosklenou vyhlídku, která je přístupná po proškolení a pod dohledem průvodce. Nahoru se dostanete pomocí výtahu a vystoupáním 46 schodů. Z vyhlídky uvidíte nejnižší bod Česka (dno lomu Bílina), České středohoří nebo Krušné hory. Rozhledna je nyní otevřena ve zkušebním režimu. Po dvou hodinách je umožněno vystoupat na vyhlídku skupině jen o 10 lidí. Před návštěvou je doporučeno udělat rezervaci.

Při návratu od elektrárny na křižovatku podjeďte opět dvouproutdou silnici a odbočte vlevo na Chotějovice. Těmi projedete a po jednom kilometru zahněte vlevo na Duchcov. Ve městě milovníka Cassanovy se držte na silnici č. 254 směr Osek. Kousek za Duchcovem odbočte vpravo na Háj a až jím projedete, pokračujte po silnici č. 27 do Hrobu. Po levé straně u odbočky na Moldavu budete míjet vysoký železniční

most. Pokud máte volnou chvíli, sjedte právě na Moldavu a u mostního pilíře zastavte.

08 ŽELEZNIČNÍ MOST HROB

Ocelový most z roku 1883 podle návrhu Ing. Jana Bydžovského je součástí železniční trati do Moldavy a je technickou památkou. Stavba překonává údolí potoka Bouřlivec ve výšce 33,9 m (27,14 m nad silnicí). Celková délka přemostění činí 145,8 m, vzdálenost mezi opěrami pak 1 25,5 m.

Vzhůru do sedel a pořádně si užít tu spoustu zatáček a serpentín, která vás teď čeká. Od pilíře mostu to vezměte vzhůru po silnici č. 382 až k 6 km vzdálené odbočce na Cínovec nad obcí Mikulov. Asi 0,4 km před odbočkou budete projíždět pod menším sourozencem hrobského železničního mostu, který patří ke stejné železniční trati do Moldavy. V prudké levotočivé zatáčce je výše zmíněná odbočka vpravo na Cínovec. Na následujícím asi kilometrovém úseku je silnice velmi úzká a nepřehledná. Jeďte proto opatrně. Po pravé straně budete míjet vyhlídkové místo na horu Bouřňák se sjezdovými tratěmi. Cesta vás dál povede hřebenovou částí Krušných hor až ke golfovému areálu a křižovatce s hlavní silnicí č. 8 do Německa u čerpací stanice MOL. Odbočte vlevo a první možnou odbočkou zase vpravo do obce Cínovec. Po 300 m se dejte opět vpravo a po 150 m zastavte u památníku první zmínky o obci po levé straně.

Vyfoťte se nebo svou motorku u důlního vozíku a foto nám zašlete na adresu info@motowander.cz do naší pravidelné měsíční fotosoutěže.

Více na www.motowander.cz.

Vraťte se zpět 150 m a pokračujte v cestě vpravo na křižovatku. Vlevo se jede do Německa, takže odbočte vpravo a po 200 m budete po levé straně míjet pomník americkým letcům, sestřeleným 19. 4. 1945, a lidickým ženám, které na tomto místě překročily hranici při svém návratu z koncentračního tábora Ravensbrück. Až na tomto místě se dozvěděly o tragickém osudu své obce, lidických mužů a dětí.

Za oběma památníky hned odbočte vlevo na Fojtovice a po chvíli zastavte u cínoveckého kostela. Na zdejší informační tabuli se můžete dozvědět mnoho zajímavého o historii těžby rud na Cínovci.

Na následujícím krásném úseku od kostela až do Fojtovic budete míjet Dlouhý rybník, ve kterém se můžete v horkých dnech vykoupat, hřebenová rašeliniště po obou stranách silnice a horské louky a pastviny. Ve Fojtovicích se dejte vpravo a po 1 km vlevo na vyhlídku na Komáři vížce.

Ve starých mapách je možné vrchol nalézt pod jménem Kněžiště (Mückenthürmchen, též Mückenberg) podle slovanských kněží, jimž se říkalo „mykové“, kteří na tomto vrchu obětovali. Nepřesným překladem a ústním podáním se z myků stali Mücken = komáři. Proto Mückenberg – Komáři vížka. Od poloviny 16. století stávala na vrcholu asi 10 m vysoká čtyřhranná věž se zvonem. Zvon svolával horníky z okolních obcí do práce a večer oznamoval konec šichty. Mnohé potom vyprovázel i na poslední cestě. Zvoník, většinou starý nebo zmrzačený horník, bydlel v přistavěném domečku o jedné místnosti.

Za dobré viditelnosti se otevírají panoramatické výhledy na vrcholy Českého středohoří a Podkrusnohorskou uhelnou pánev. Velká pinka, která se nachází na opačné straně od vyhlídky před hotelem, vznikla jako pozůstatek hornické činnosti v této oblasti. Najdete zde rozsáhlou terénní depresi, která je v některých místech hluboká až 75 m. Dolovalo se zde už v roce 1416.

Spusťte se v serpentínách dolů do Krupky a po asi 2,5 km bude po pravé straně parkoviště. Na protější, levé straně se nachází vstup do štoly Starý Martin.

10 ŠTOLA STARÝ MARTIN

Tato štola patří mezi nejvýznamnější důlní díla Krušných Hor. Otevírala nejdelší cínovou rudní žílu České republiky i střední Evropy – žílu Lukáš. V roce 2000 byla štola zpřístupněna široké veřejnosti v rámci komentovaných prohlídek. Vyhledávanou atrakcí je také Pramen štěstí a krápníková výzdoba.

O další 2 km níže bude v Krupce odbočka vpravo, která vede ke zřícenině stejnojmenného hradu.

11 HRAD KRUPKA

Hrad Krupka nabízí kromě příjemného posezení na terase místní restaurace také pozůstatky původní středověké okrouhlé věže, ze které jsou krásné výhledy na spodní část města Krupka, na celou Městskou památkovou zónu Husitská ulice a na hřebeny Českého středohoří.

Při odjezdu od hradu se dejte vpravo dolů po ulici Husitská a na následující křižovatce pokračujte vpravo po silnici č. 253 do Dubí. Zde na kruhovém objezdu jeďte stále rovně na Most/Litvínov po silnici č. 27. Ta vás dovede až do Oseka, kde je třeba odbočit vpravo na Dlouhou Louku/Loučnou. O půl kilometru dále, za železničním přejezdem, zaparkujte vpravo u památníku.

12 PAMÁTNÍK OBĚTEM VÝBUCHU NA DOLE NELSON III

Připomínka největšího důlního neštěstí v tomto regionu. Katastrofa na dole Nelson III se svými 144 oběťmi je dosud největší hornickou tragédií. Tragédie se stala dne 3.1.1934 krátce před pátou hodinou odpolední, kdy došlo na dole Nelson III k výbuchu uhelného prachu.

Exploze zasáhla celý důl Nelson, na povrchu došlo k destrukci provozních budov. Z celé odpolední směny se zachránili pouze čtyři horníci, kteří v okamžiku výbuchu pracovali pod oseckým hřbitovem a kterým se podařilo vylézt větrnou jámou Nelson VII. Následky celé důlní katastrofy se odstraňovaly až do roku 1938, kdy byla z dolu vynesena většina obětí výbuchu. Těžba byla obnovena až v roce 1941.

Pokud máte rádi tajemnou atmosféru hradních zřícenin, vyjeďte si 1,5 km napravo od památníku až ke kapličce pod hradem Rýzmburk, kde zaparkujte a k hradu si poklidnou 300 m dlouhou procházkou dojděte.

13 HRAD OSEK (RÝZMBURK)

Stavba nejstaršího a nejmohutnějšího gotického hradu Podkrušnohoří spadá patrně do první pol. 13. stol. Jeho staviteli a prvními majiteli byl tehdy mocný rod Hrabšiců, kteří ho roku 1398 postoupili míšeňskému markraběti Vilémovi. Navrácení hradu do českých rukou se podařilo až králi Jiřímu z Poděbrad roku 1459. Roku 1468 byl obsazen německými křižáky a následně v letech 1471 a 1473 saskými vojsky. Následně se jako majitelé Rýzmburka vystřídali Sulevici, Lobkovicové a po nich Valdštejnové. Ti jej drželi až do poloviny 20. stol., kdy jim byl vyvlastněn.

U památníku se obraťte zpět, přejeďte železniční přejezd a vraťte se do Oseka, dejte se vpravo na Lom/Litvínov a nechte se vést silnicí č. 27 přes Lom a Litvínov až do areálu chemických závodů v Žaluzí. Na kruhovém objezdu můžete buď pokračovat rovně na Most přímo k odbočce vlevo k muzeu, která je vzdálená necelé 2 km, nebo si ještě zajedte na vyhlídku nad zámek Jezeří. Ten pohled stojí za to!

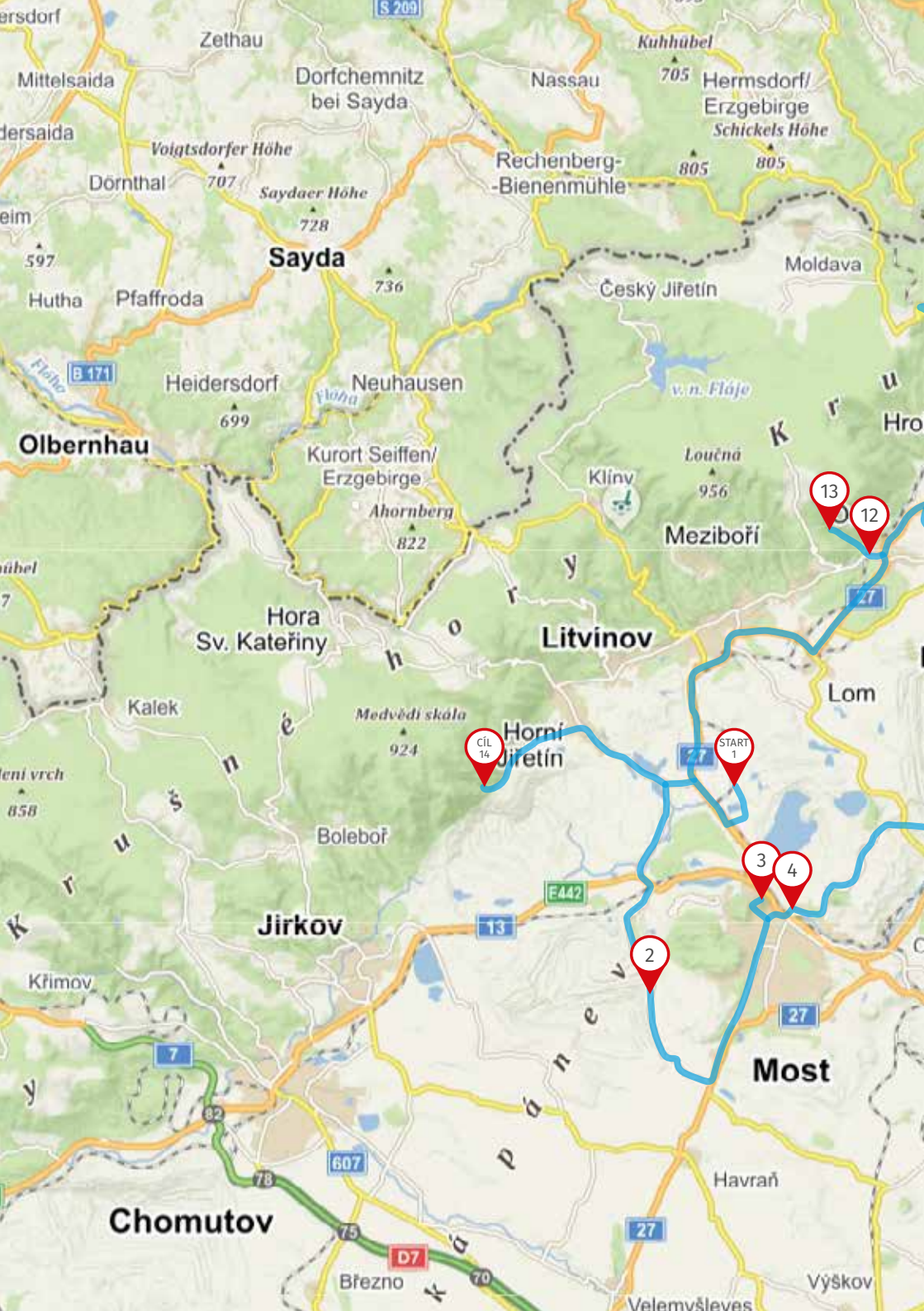

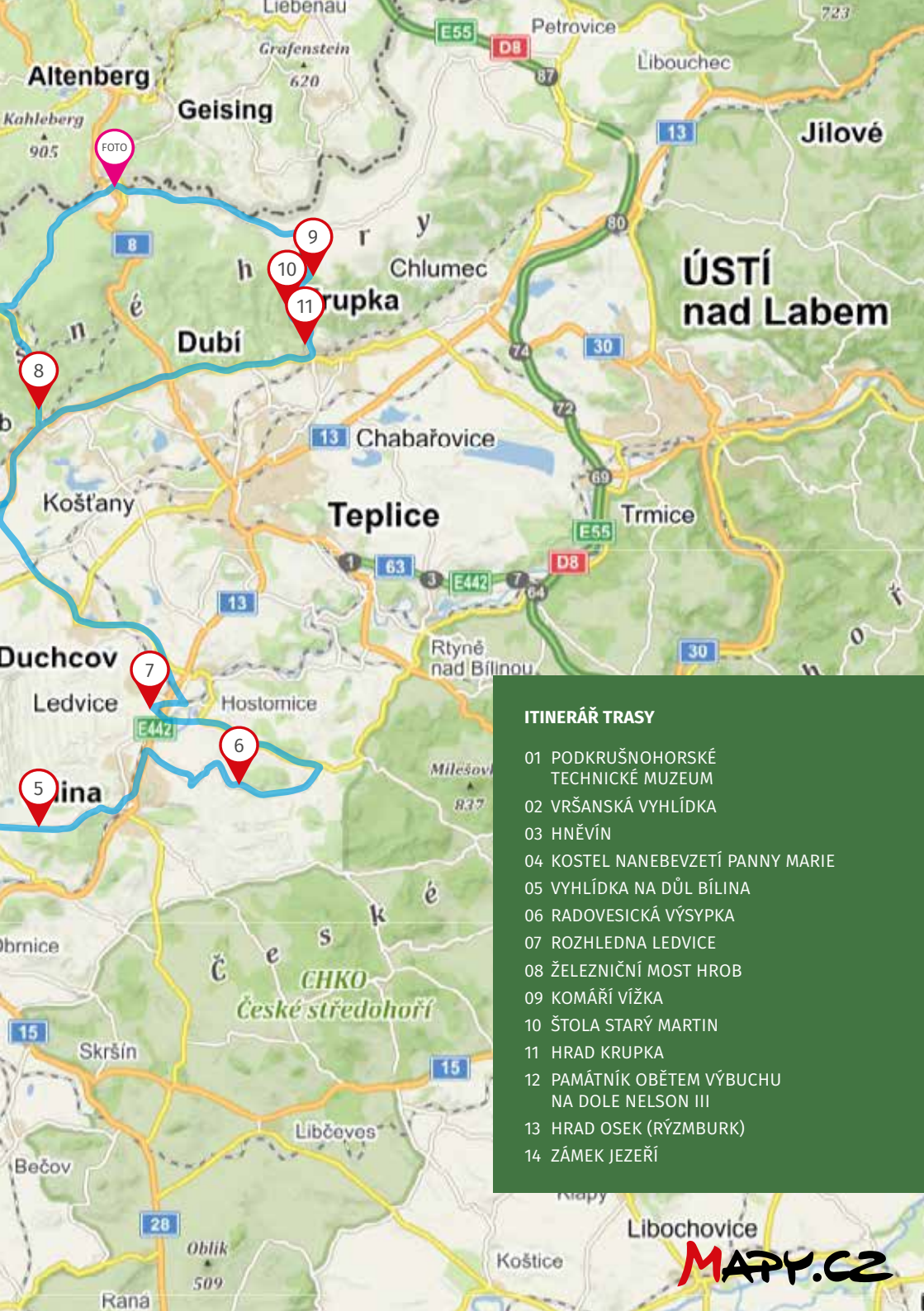
Na kruhovém objezdu jeďte prvním výjezdem vpravo na Chomutov a následně opět vpravo na Horní Jiřetín. Značky vás přes Černovice dovedou přímo k parkovišti u zámku Jezeří. Vy ale pokračujte vpravo vzhůru až k bráně zámku a dál po úzké asfaltce vzhůru nad zámek. U železných závor a zákazu vjezdu zaparkujte motorku a dojděte pěšky 100 m na vyhlídku.

14 ZÁMEK JEZEŘÍ

Zámek samotný má za sebou pohnutý osud, kdy svého největšího rozkvětu dosáhl na přelomu 18. a 19. století. Tehdy jej navštěvoval i J. W. Goethe a svoji soukromou premiéru tu měla Beethovenova symfonie č. 3 Eroica. Naopak na samém okraji své existence se zámek ocitl v 70. letech 20. století, kdy se plánovalo jeho zbourání kvůli postupující těžbě hnědého uhlí.

ITINERÁŘ TRASY

- 01 PODKRUŠNOHORSKÉ TECHNICKÉ MUZEUM
- 02 VRŠANSKÁ VYHLÍDKA
- 03 HNĚVÍN
- 04 KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE
- 05 VYHLÍDKA NA DŮL BÍLINA
- 06 RADOVESICKÁ VÝSYPKA
- 07 ROZHLEDNA LEDVICE
- 08 ŽELEZNIČNÍ MOST HROB
- 09 KOMÁŘÍ VÍŽKA
- 10 ŠTOLA STARÝ MARTIN
- 11 HRAD KRUPKA
- 12 PAMÁTNÍK OBĚTEM VÝBUCHU NA DOLE NELSON III
- 13 HRAD OSEK (RÝZMBURK)
- 14 ZÁMEK JEZEŘÍ

Tato publikace byla financována Destinační agenturou Krušné hory o.p.s.

Krušné hory

DA KRUŠNÉ HORY O.P.S. – CÍLE A AKTIVITY

- Změna image a ochrana přírodního a kulturního dědictví regionu.
- Pozitivní prezentace Krušných hor včetně výstavní, veletržní a publikační činnosti.
- Podpora šetrné turistiky včetně realizace turistických služeb.
- Identifikace a podpora projektů s pozitivním dopadem na stav životního prostředí.
- Péče o přírodní a životní prostředí, ochrana přírodního a kulturního dědictví regionu.
- Zajistit koordinaci aktivit subjektů působících v oblasti cestovního ruchu vně i uvnitř destinace.
- Vytvořit síť turistických informačních center na vrcholcích Krušných hor.
- Vytvářet společné propagační materiály, webovou prezentaci, katalog ubytování s tipy na výlety po Krušných horách.

Severočeské doly a.s.

V době vytvoření byla tato trasa průjezdná/schůdná a umožňovala úspěšné dokončení výletu. Za pozdější změny na trase nenese vydavatel žádnou odpovědnost.

Každý účastník tohoto výletu jej podniká na své vlastní riziko a zodpovědnost a je povinen dbát pravidel silničního provozu a právního řádu ČR a SRN.

Tato publikace je jak v části, tak v celku autorským dílem. Výhradní práva na veškeré materiály jsou majetkem B-export s.r.o. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace, není-li uvedeno jinak, v celku ani v části nesmí být kopírována nebo jinak reprodukována bez výslovného souhlasu B-export s.r.o. Veškeré zobrazené fotografie jsou chráněny autorským zákonem.

Tuto publikaci vydal Motowander s.r.o. v roce 2018. 1. vydání.

MOTOWANDER

www.motowander.cz

+420 608 975 563

info@motowander.cz

[@motowandercz](https://www.facebook.com/motowandercz)

[#motowandercz](https://www.instagram.com/motowandercz)

